T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/268
KARAR NO : 2023/271
KARAR TR : 17/04/2023

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *"konu ve dava sebebinin aynı olması"* ve *"hakkın yerine getirilmesinin imkânsız bulunması"* koşullarını taşımayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının Giderilmesi İsteminde Bulunan Davacı	**:** A. P. İnş. San. Ve Tic. Ltd.Şti.
Vekilleri	**:** Av. İ. Ş. U, Av. N. G, Av. E. D, Av. İ. B, Av. N. B
Adli Yargı Yerinde Davalı	**:** Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 9. Bölge Müdürlüğü
Vekilleri	**:** Av. M. A, Av. Y. A, Av. A. Ö
İdari Yargı Yerinde Davalı	**:** Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Tarım Orman veSu İşleri Bakanlığı)
Vekili	**:** Hukuk Müş. G. A

I. ADLİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A. Dava Konusu Olay

1. DSİ 9. Bölge Müdürlüğü faaliyet sahasında bulunan *'Bingöl-Genç Sulaması ve Kamulaştırma Planlarının Proje Yapımı Danışmanlık Hizmet Alımı*' işi, 26/09/2010 tarihinde yapılan ihale neticesindedavacı A. P. İnş. San. ve Tic. Limited Şirketi yükleniminde kalmış, davacı şirket ile 26/10/2010 tarihinde sözleşme imzalanarak 01/11/2010 tarihinde proje sahaları teslim edilmiş ve işe başlanılmıştır. Sözleşmenin süresini belirleyen 9.1. maddesine göre sözleşme süresi işe başlama tarihinden itibaren 400 gün olarak kararlaştırılmıştır.

2.400 günlük sürenin bitim tarihi07/12/2011 olmasına rağmen davacı tarafça işinbitirilemediğinden bahisle davalı idarece davacı şirkete, 30/04/2012 tarih 176275 sayılı noter onaylı ihtarname tebliğ edilmiş; davacışirket davalı Bölge Müdürlüğüne 08/06/2012 tarih ve 143580 kayıt nolu yazı ile başvurarak, 31/10/2012 tarihine kadar süre uzatımı talebinde bulunmuş, idarece en son 31/10/2012 tarihine kadar süre uzatılmıştır.

3. Davalı idarece, verilen süre uzatımlarına rağmen işin bitirilmediği ve 31/10/2012 tarihine kadar işin yalnızca %10 luk kısmının tamamlandığı gerekçesiyle 01/11/2012 tarihinde 518405 sayılı ihtarnametebliğ edilmiştir. Bu ihtarnamede; 1-Bingöl Genç Sulaması Proje Yapım işinde regülatör ve sulama şebekesine ait aplikasyona müstenit projelerin ve sanat yapıları projelerinin, 2-Projelere ait kamulaştırma planlarının, 3-Projelere ait keşif metraj ve yeşil dosyalarla birlikte iş sonu projelerinin 30 gün içinde tamamlanarak idareye teslim edilmesi aksi halde protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve ek kesin teminatların gelir kaydedilip, sözleşme feshedilerek, hesabın genel hükümlere göre tasfiye edileceği belirtilmiştir.

4. Sonuçta davalı idarece,sözleşme hükümlerine ve kanun maddelerine rağmen işin teslim edilmediği gerekçesiyle, 20/12/2012 tarihli ve 626088 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 9. Bölge Müdürlüğü oluruile işe ait sözleşme feshedilerekkesin teminatları gelir kaydedilmiş, durum, aynı Müdürlüğün24/12/2012 tarihli ve 632202 sayılıyazısıyla davacı Şirkete bildirilmiştir.

5. Davacı şirket vekili, müvekkilininsözleşmeeki özel teknik şartnamenin ilgili maddesi kapsamında idareden işe ait 1/5000'lik haritaları istediğini, ancak idarenin iş ile ilgili 1/5000 ölçekli bütünlenmiş haritaların arşivlerinde mevcut

olmadığını belirttiğini, sözleşmeye aykırı olarakdavalı idarenin,haritaların alımının yapılması içindirettiğini ancak keşif artışı ve süre uzatımı vermeyiuygun bulmadığını; bu ve diğer olumsuzluklara rağmen müvekkilininişlerin tamamlanması için büyük özveri göstererek boru hatlarının tümünün şeritvari haritalarını almayı üstlendiğini,tüm zorluklara rağmen arazi ölçümlerini yaptığını ve haritaları onaya sunduğunu, idarenin işi fesih etme kararınınusulsüz olduğunu, işin % 55'lik bölümünü tamamlayanmüvekkili firmanın teminatının haksız olarak irat kaydedildiğini ifade ederek; Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 9. Bölge Müdürlüğünün 24/12/2012 tarih ve 632202 sayılı yazısı ile bildirilen sözleşmenin feshi işleminin ortadankaldırılarak iptaline karar verilmesi istemiyle 15/03/2013 tarihindeadli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Yargılama Aşaması

6. **Elazığ 3. Asliye Hukuk Mahkemesi04/12/2013 tarih ve E.2013/244, K.2013/718 sayı ile** davalı idarenin sözleşmenin feshi işleminde kötüniyetli olmadığınınanlaşıldığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiş;temyiz edilmesi üzerineYargıtay 15. Hukuk Dairesince 09/02/2015 tarih veE.2014/1994, K.2015/557 sayı ile onanan, kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairece 16/12/2015 tarih ve E.2015/2251, K.2015/6447 sayı ile reddedilenkararkesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Deliller toplanarak bilirkişi heyetinden rapor alınmıştır. Benimsenen bilirkişi raporuna göre, davacının verilen ek sürelere rağmen taahhüt ettiği işi yerine getirmemesi sebebiyle ihalenin feshi işleminde sözleşmeye ve kanuna ayları bir yön bulunmadığı belirtilmiştir.

Bingöl-Genç Sulama ve kamulaştırma planlarının proje yapımı danışmanlık hizmet alımı işi ihalesini müvekkilinin davalı idareden aldığını, 26.10.2010 tarihinde sözleşmenin imzalandığı, 1.11.2011 tarihinde iş yeri tesliminin yapılarak aynı tarihte işe başlanıldığı, işin süresinin sözleşmenin 9. Maddesi uyarınca 400 gün olarak belirlendiği, buna göre süre bitiminin 7.12.2001 tarihi olduğu, davacının 31.10.2012 tarihine kadar süre uzatımı talebinde bulunduğu ve davalı idarece toplam 330 gün ek süre verildiği, bu süre sonunda da iş bitmeyince son kez 30 gün kesin süre verildiği ve işin bitmemesi üzerine sözleşmenin fesh edildiği anlaşılmıştır.

Dava konusu sözleşmenin eki olan özel teknik şartnamenin G bendinin a-c- alt başlıklarında 1/5000 lik haritaların davalı kurumca değil, yüklenici tarafından temin edileceği, edilemediği takdirse ise yüklenici tarafından yapılacağı öngörülmüştür. Davacı, 14/01/2011 tarih ve 2011-003 sayılı yazı ile davalı idareden işe ait 1/5000 lik haritaları istemiş davalı idare ise haritaların mevcut olmadığını 11.2.2011 tarihli yazı ile bildirmiştir. Bunun yanında davacıya 1/25000 lik haritaları CD olarak göndermiştir. Teknik şartnamenin 6. Maddesinde idarece temin edilmeyen bilgi ve belgelerin mühendis tarafından tedarik edileceği öngörülmüştür. Bu durumda davacının 1/5000 lik haritaları kendisinin tedarik ve tanzim etmesi gerekmektedir. Öte yandan, davacının %20 lik talebi ise ihale kapsamındaki iş olup ihale kapsamındaki iş için ayrıca %20 lik artış verilmesi mümkün değildir. Sözleşmenin 47. Maddesinde fesih usulü düzenlenmiş olup, davalı idare 1.11.2012 tarihli ihtarname ile 30 gün son ve kesin süre vermiş ve gerekçeli olarak 47. Madde doğrultusunda davacıdan işi bitirmesini aksi halde sözleşmeyi fesh edeceğini bildirmiş, bu ihtarname 6.11.2012 tarihinde tebliğ olunmuş, süre ise 5.12.2012 tarihinde bitmiş bu sürede de davacı edimini ifa etmemiştir. Hal böyle olunca, davacı yanın, sözleşme ve teknik şartnamede öngörülmeyen hususları ileri sürerek işi süresinde bitirmediğine yönelik olarak kusuru bulunmadığına ilişkin savunması yerinde görülmemiştir, davalı idarenin sözleşmenin feshi işleminde kötüniyetli olmadığı anlaşılmakla yerinde olmayan davanın reddine karar verilmiştir."

II. İDARİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A. Dava Konusu Olay

7.Davacı şirket vekili,Devlet Su İşleri 9. Bölge Müdürlüğü faaliyet sahasında bulunan *"Bingöl-Genç Sulaması ve Kamulaştırma Planlarının Proje Yapımı"* danışmanlık hizmet alım işi ihalesi üzerinde kalan müvekkilinin, sözleşmeyi imzaladığı halde taahhüdünü Kanun ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmediğinden bahisle 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 26. maddesi gereği 1 yıl süre ile bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak ihalelere katılmaktan yasaklanmasına ilişkin 19/03/2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan işlemin; Özel Teknik Şartnamenin ilgili hükümleri gereği 1/5000 ölçekli haritaların idarece temin edilmesi gerektiği, 1/5000 ölçekli bütünlenmiş haritaların mutlaka alınması isteniliyorsa süre uzatımı ve keşif artışı verilmesi gerektiği, şebekeye ait plan ve profil haritalarının onaysız harita kullanılarak hazırlandığı gerekçesiyle idarece reddedildiğiniileri sürerek, iptali istemiyle 09/04/2013 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. Yargılama Aşamaları

8. **Ankara11. İdareMahkemesi07/11/2013 tarih ve E.2013/563, K.2013/1594 sayı ile,** tesis edilen yasaklama işleminde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine Danıştay 13. Dairesince 02/04/2014 tarih ve E.2014/309, K.2014/1256 sayı ile onanan, kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairece 20/01/2016 tarih ve E.2014/3602, K.2016/17 sayı ile reddedilen kararkesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

" 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "İdarenin sözleşmeyi feshetmesi" başlıklı 20. maddesi (a) fıkrasında; yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi üzerine, ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme

cezası uygulanmak üzere, idarenin en az on gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların gelir kaydedileceği ve sözleşmenin feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edileceği, "Yasak fiil ve davranışlar" başlıklı 25. maddesinde (f) fıkrasında ise; sözleşmenin uygulanması sırasında, mücbir sebepler dışında, ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemenin yasak fiil veya davranış olduğu hükümlerine yer verilmiştir.

Sulama ve Drenaj Uygulama Projeleri Yapım İşi Genel Teknik Şartnamesi'nin "İdarece Verilecek Bilgi, Belge ve Dokümanlar" başlıklı 6. maddesinde; "İdare iş ile ilgili olarak daha önce toplanmış done, yapılmış etüt ve ölçümleri işin sonunda İdareye iade edilmek kaydı ile Mühendise verecektir. Mühendis bu bilgi ve belgeleri projede kullanacaktır. Projenin hazırlanabilmesi için ve idarece verilemeyen bilgi ve belgeleri Mühendis tedarik edecektir." hükmü yer almış, "Sulama Şebekesine Ait Genel Vaziyet Planının 1/5000 Ölçekli Haritalar Üzerinde Belirlenmesi (şebeke çalışması)" başlıklı 7.1.14 üncü maddesinde; Sulama sahasına ait 1/25000 ve 1/5000 ölçekli haritaların pafta numaraları Mühendis tarafından belirlenerek haritalar İdare'den talep edilecektir ... sulama sahasına ait 1/25000 ve 1/5000 ölçekli haritalarda eksiklik olması halinde Mühendisin idarenin bilgisi dahilinde söz konusu haritaları temin edeceği, temin edilemeyenleri de idarenin onayı alarak yapacağı hususları belirtilmiştir.

Bingöl-Genç Sulaması ve Kamulaştırma Planlarının Proje Yapımı Özel Teknik Şartname'sinin C-l) Ön Raporun Hazırlanması başlıklı kısmında; yüklenici, "Bingöl-Genç Sulaması ve Kamulaştırma Planlarının Proje Yapımı" kapsamında öncelikle ilgili planlama raporu ve Alternatif Genel Vaziyet Planlarını (1/25000, 1/5000 ölçekli) idareden temin ederek inceleyeceği, G- Sulama Projelerinin Harita Mühendislik Hizmetleri (a) kısmında ise .... öncelikli olarak 1/5000 ölçekli DSİ'den temin edilen haritalar kullanılarak şebeke planlarının tanzim edileceği hususu yer almıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Devlet Su İşleri 9. (Elazığ) Bölge Müdürlüğü faaliyet sahasında bulunan "Bingöl-Genç Sulaması ve Kamulaştırma Planlarının Proje Yapımı" danışmanlık hizmet alım işi ihalesinin davacı üzerinde bırakılması üzerine 26.10.2010 tarihinde sözleşmenin imzalandığı, işin tamamlanacağı tarihin 7.12.2011 olarak belirlendiği, işin bitirilememesi üzerine 4.05.2012 tarihine ve 31.10.2012 tarihine kadar iki kez süre uzatımına gidildiği, verilen ek süreler sonunda da iş sonuçlandırılamadığından 20.12.2012 tarihinde sözleşmenin idarece feshedildiği ve 11.03.2013 tarihinde dava konusu işlemin tesis edilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, aplikasyon öncesi proje planlarının hazırlanması için DSİ 9. (Elazığ) Bölge Müdürlüğü'nden ve DSİ Genel Müdürlüğü Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığından 20 adet 1/5000 ve 4 adet 1/25000 ölçekli haritaların istenildiği, 1/25000 lik haritaların temin edildiği ancak 1/5000 lik haritaların ilgili kurumların arşivinde mevcut olmaması nedeniyle temin edilemediği, davacının Tapu Kadastro Müdürlüğü'nden kendi imkanlarıyla aldığı ibtogrametrik haritalarla aplikasyon öncesi 1/5000 lik şebeke planlarını hazırlayıp onaya sunduğu, Özel Teknik Şartnamede belirtilen hususların dikkate alınmadığı gerekçesiyle idarece reddedildiği ancak, aynı haritaların 15.04.2012 tarihinde onaylandığı ve aplikasyona müstenit projelerin yapımında sayısal halihazır haritaların kullanılması gerektiğinin belirtildiği, davacı tarafından boru hatlarının şeritvari harita alımlarının ve arazi ölçümlerinin yapıldığı ancak şebekeye ait plan ve profil projelerinin onaysız harita kullanılarak hazırlandığı gerekçesiyle reddedildiği, işin süresinde bitirilemediği görülmektedir.

Dava konusu uyuşmazlıkta, işin süresinin uzamasına sebebiyet veren ve irdelenmesi gereken husus 1/5000 ölçekli haritaları hazırlama veya temin etme yükümlülüğünün Sulama ve Drenaj Uygulama Projeleri Yapım İşi Genel Teknik Şartnamesi ve Bingöl-Genç Sulaması ve Kamulaştırma Planlarının Proje Yapımı Özel Teknik Şartnamesi hükümlerince hangi tarafa ait olduğudur.

Yukarıda yer verilen hükümlerin yorumlanmasından; 1/5000 lik haritaları temin etme yükümlülüğünün idarede olduğu, bunların zaten idare bünyesinde hazır bulunacağı 20 adet 1/5000 ve 4 adet 1/25000 ölçekli haritalardan bir kısmının eksik olması halinde bunların mühendis tarafından tedarik edileceği anlaşıldığından, 1/5000 lik haritaların idare elinde hiç mevcut olmadığı dava konusu olayda 20 adet haritanın tümünün davacı tarafından tedarik edilmesi ve hazırlanması yukarıya alıntısı yapılan şartnamede de öngörülmediğinden, tesis edilen yasaklama işleminde hukuka uyarlık bulunmamaktadır."

III. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK

9. Davacı şirket vekili, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına sunulmak üzere verdiği ve13/04/2022 tarihinde Ankara 11. İdare Mahkemesi kayıtlarına giren dilekçesinde,2247 sayılı Kanun'un 24. maddesi kapsamında adli ve idari yargı yerlerinin verdikleri kararlar arasında hüküm uyuşmazlığı oluştuğunu, kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin imkansız hale geldiğini, dava konusu uyuşmazlıkta, işin süresinin uzamasına sebebiyet veren ve irdelenmesi gereken hususun, 1/5000 ölçekli haritaları hazırlama veya temin etme yükümlülüğünün Sulama ve Drenaj Uygulama Projeleri Yapım İşi Genel Teknik Şartnamesi ve Bingöl-Genç Sulaması ve Kamulaştırma Planlarının Proje Yapımı Özel Teknik Şartnamesi hükümlerinde hangi tarafa ait olduğundan kaynaklandığını,20 adet haritanın tümünün müvekkili Şirket tarafından tedarik edilmesi ve hazırlanmasının adı geçen şartnamede öngörülmediğinden,tesis edilen yasaklama işleminde hukuka uygunluk bulunmadığını, bu sebeple de Ankara 11. İdare Mahkemesi tarafından verilenkararın hukuka uygun olduğunu ifade ederek; Elazığ 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 04/12/2013 tarihli veE.2013/244, K.2013/718 sayılı kararıyla,Ankara 11. İdare Mahkemesinin 07/11/2013 tarihli ve E.2013/563,K.2013/1594 sayılı kararı arasındaki hüküm uyuşmazlığının giderilmesine, Elazığ 3. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen kararın kaldırılmasına, Ankara 11. İdare Mahkemesince verilen kararın dava konusu olaya uygulanmasına karar verilmesini istemiştir.

IV. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

10. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, Danıştay Başsavcısının yazılı düşüncesi istenilmiştir.

A. Danıştay Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

11. Danıştay Başsavcısı; hüküm uyuşmazlığının varlığı için 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen koşullar birlikte gerçekleşmediğinden başvurunun reddi yönünde düşünce bildirmiştir. Başsavcılık düşüncesinin ilgili kısmı şöyledir:

" Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinden, ortada adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve kesinleşmiş kararların bulunduğu, taraflardan birinin aynı olduğu, her iki kararda da davanın esasının hükme bağlandığı, kararların kesinleştiği görülmekle birlikte; İdare Mahkemesi kararının, davacı şirketin, yüklenicisi olduğu Bingöl-Genç Sulaması ve Kamulaştırma Planlarının Proje Yapımı Hizmet Alımı" ihalesinden ötürü, 4735 sayılı Kanun'un 26. maddesi uyarınca 1 yıl süre ile bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak ihalelere katılmaktan yasaklanması yolundaki 19/03/2013 tarih ve 28592 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan işlemin iptaline ilişkin olduğu, Asliye Hukuk Mahkemesi kararının ise, aynı ihaleye ilişkin olarak 26/10/2010 tarihinde imzalanan sözleşmenin feshine ilişkin işlemin iptaline ilişkin bulunduğu, bu haliyle adli ve idari yargı yerlerinde açılan davaların konusunun aynı olmadığı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, hüküm uyuşmazlığının varlığı için, yargı kararlarındaki çelişki nedeniyle, hakkın yerine getirilmesinin de olanaksız bulunması gerekmektedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere, hüküm uyuşmazlığına konu Asliye Hukuk Mahkemesindeki davanın, sözleşmeden kaynaklanan hakka yönelik olduğu, dava sonunda sözleşmenin feshinin kesinleştiği ve davacının bu ihale sözleşmesine ilişkin hakkının ortadan kalktığı; İdare Mahkemesindeki davanın ise, sözleşme feshinden sonraki döneme ilişkin olarak 1 yıl yasaklılık işleminden kaynaklandığı ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak olan ihalelere katılma hakkına yönelik olduğu, dava sonucunda işlemin iptal edilmesi ile davacının sözleşmenin feshinden sonraki diğer kamu ihalelerine katılma hakkını kazandığı, dolayısıyla Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilmiş olan kararın bu hakkın yerine getirilmesine engel oluşturmadığı açıktır.

Bu durumda, adli ve idari yargı yerlerinde verilen kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşulunun da gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır. "

12. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının yazılı düşüncesi istenilmiştir.

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

13. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı;adli ve idari yargı mercileri tarafından esasa ilişkin olarak verilen ve kesinleşen mahkeme kararlarının dava konusunun aynı olmadığıve kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesini olanaksız kılan bir durumun bulunmadığı gerekçesiyle, başvurunun reddi yönünde düşünce bildirmiştir. Başsavcılık düşüncesinin ilgili kısmı şöyledir:

"...Asliye Hukuk Mahkemesindeki davanın, ihalenin feshi işleminin iptaline; İdare Mahkemesindeki davanın ise ihaleden 1 yıl süreyle yasaklanma işleminin iptaline ilişkin olması karşısında, Asliye Hukuk Mahkemesinde görülen ihalenin feshi davasına karşılık İdare Mahkemesinde açılmış ve sonuca bağlanmış bir ihalenin feshi davasının bulunmaması ve/veya İdare Mahkemesinde görülen ihaleden 1 yıl süreyle yasaklama işleminin iptali davasına karşılık Asliye Hukuk Mahkemesinde aynı konuda açılmış ve sonuca bağlanmış bir davanın bulunmaması hususu dikkate alındığında, İdare Mahkemesi ile Asliye Hukuk Mahkemesi kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, dava konusunun aynı olması koşulunun gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır. Her iki yargı yerinde de 1/5000'lik haritaların davalı kurum tarafından mı yoksa yüklenici tarafından mı temin edilmesi gerektiği hususunun tartışılarak farklı sonuçlara ulaşılması, davaların konularının farklı olduğu hususunu değiştirmeyecektir. Bu itibarla, farklı konularda açılan davalar sonucunda verilen kararlar arasında çelişkiden bahsedilmesi de mümkün görülmemektedir.

Öte yandan, davaların konusu aynı olsa ve kararlar arasında çelişki bulunsa bile hüküm uyuşmazlığının varlığı için bu çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması da gerekmektedir. Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararlar incelendiğinde; Asliye Hukuk Mahkemesinde görülen davanın "Bingöl Genç Sulaması ve Kamulaştırma Planlarının Proje Yapımı" işiyle ilgili sözleşmeden kaynaklanan hakka yönelik olduğu, dava sonucunda sözleşmenin feshinin kesinleştiği ve davacının bu ihale sözleşmesine ilişkin hakkının ortadan kalktığı, İdare Mahkemesinde görülen davanın ise sözleşmenin feshinden sonraki döneme ilişkin olarak 1 yıl yasaklılık işleminden kaynaklanan bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak ihalelere katılma hakkına yönelik olduğu, dava sonucunda söz konusu işlemin iptal edilmesiyle davacının sözleşmenin feshinden sonraki diğer kamu ihalelerine katılma hakkını kazandığı ve Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilen kararın bu hakkın yerine getirilmesine engel olmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda, İdare Mahkemesi ile Asliye Hukuk Mahkemesi kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, "kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması" koşulunun da gerçekleşmediği anlaşılmıştır. "

V. İLGİLİ HUKUK

14. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un*"Mahkemenin görevi"* başlığını taşıyan 1. maddesinin ilk fıkrası şöyledir:

> *"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir."*

15. 2247 sayılı Kanun'un 3. Bölümünde, *"Hüküm Uyuşmazlığı"* üst başlığı altındaki 24. maddesi şöyledir:

> *"(Değişik birinci fıkra: 21/1/1982 - 2592/7 md.) 1 nci maddede gösterilen yargı mercileri (1) tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.*
> *(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 – KHK-703/183 md.)*
> *İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini istiyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır."*

16. 2247 sayılı Kanun'un *"Yargı merciince yapılacak işlemler"* başlıklı 15. maddesi şöyledir:

> *"Olumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyaları, son görevsizlik kararını veren yargı merciince, bu kararın kesinleşmesinden sonra taraflardan birinin istemi üzerine, ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir ve görevli yargı merciinin belirlenmesi istenir."*

17. 2247 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlık Mahkemesince yapılacak işlemler "* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

> *"Uyuşmazlık Mahkemesi, olumsuz görev uyuşmazlığı ile ilgili dosyaların ilk incelemesi sırasında ve gerekli gördüğü hallerde ilgili Başsavcıların görüşünü de alarak, görevli yargı merciini belirten kararını verir. "*

VI. İNCELEME VE GEREKÇE

18. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 17/04/2023 tarihli toplantısında; Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

19. 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının ortaya çıkabilmesi için:

a) Uyuşmazlık doğuran hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,
b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,
c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,
d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,
e) Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

20. Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen adli ve idari yargı kararlarının incelenmesinden; ortada adli ve idari yargı yerlerince aynı ihale işi ile ilgili olarak verilmiş ve kesinleşmiş kararlar bulunduğu; her iki kararda işin esasının hükme bağlandığı; taraflardan en az birinin (Davacı, Alfar Proje İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.) aynı olduğu anlaşılmaktadır.

21. Konu ve dava sebebinin aynı olup olmadığına gelince, yukarıdaayrıntılı olarak değinilen mahkeme kararları irdelendiğinde; Elazığ 3. Asliye Hukuk Mahkemesindeki davanın, DSİ Genel Müdürlüğü 9. Bölge Müdürlüğü tarafından tesis edilen sözleşmenin feshi işleminin iptali istemiyle açıldığıve Mahkemece sözleşmenin feshi isteminin reddine karar verildiği; Ankara 11. İdare Mahkemesindeki davanın ise; feshedilen sözleşme nedeniyle davacının 1 yıl süre ile bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak ihalelere katılmaktan yasaklanmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açıldığı ve Mahkemece söz konusu yasaklama işleminde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verildiği anlaşılmıştır.

22. Bu duruma göre, Asliye Hukuk Mahkemesinde görülen ihalenin feshi davasına karşılık İdare Mahkemesinde açılmış ve sonuca bağlanmış bir ihalenin feshi davasının bulunmadığı; aynı şekilde,İdare Mahkemesinde görülen ihaleden 1 yıl süreyle yasaklama işleminin iptali davasına karşılık Asliye Hukuk Mahkemesinde yasaklama işlemi ile ilgili olarak açılmış ve sonuca bağlanmış bir davanın bulunmadığı gözetildiğinde, İdare Mahkemesi ile Asliye Hukuk

Mahkemesi kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, dava konusu işlemin aynı olması koşulunun gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

23. Bu bağlamda, her iki yargı yerinde de 1/5000'lik haritaların davalı kurum tarafından mı yoksa yüklenici tarafından mı temin edilmesi gerektiği hususunun tartışılarak farklı sonuçlara ulaşılması, dava konusu olay aynı olmakla birlikte, davaların konusu işlemlerin farklı olduğu hususunu değiştirmeyecektir. Dolayısıyla, farklı işlemlere karşı açılan davalar sonucunda verilen kararlar arasında çelişkiden bahsedilmesi de olanaklı değildir.

24. Diğer taraftan, hüküm uyuşmazlığının varlığı için, kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksızbulunması koşulu incelendiğinde; hüküm uyuşmazlığına konu Asliye Hukuk Mahkemesindeki davanın, sözleşmeden kaynaklanan hakka yönelik olduğu, dava sonunda sözleşmenin feshinin kesinleştiği ve davacının bu ihale sözleşmesine ilişkin hakkının ortadan kalktığı; İdare Mahkemesindeki davanın ise, sözleşme feshinden sonraki döneme ilişkin olarak 1 yıl yasaklılık işleminden kaynaklandığı ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak olan ihalelere katılma hakkına yönelik olduğu, dava sonucunda işlemin iptal edilmesi ile davacının sözleşmenin feshinden sonraki diğer kamu ihalelerine katılma hakkını kazandığı, dolayısıyla Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilmiş olan kararın bu hakkın yerine getirilmesine engel oluşturmadığı açıktır.

25. Bu durumda, adli ve idari yargı yerlerinde verilen kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşulunun da gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

26. Bu durumda, Asliye Hukuk Mahkemesi ile İdare Mahkemesi kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, *"konu ve dava sebebinin aynı olması"* ve *"kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması"* koşullarının gerçekleşmediği anlaşılmıştır.

27. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak, 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *"konu ve dava sebebinin aynı olması"* ve *"kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması"* koşullarını taşımayan başvurunun reddi gerekmiştir.

VII. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle,

2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *"konu ve dava sebebinin aynı olması"* ve *"kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması"* koşullarını taşımayan BAŞVURUNUN REDDİNE,

17/04/2023 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN